

БРАТЯ ГРИМ

ХРАБРИЯТ ШИВАЧ

Превод от немски: Ели Буздрева, 1998

chitanka.info

Една лятна утрин млад шивач седял на шивашката си маса до прозореца, бил весел, в добро настроение и шиел с ентусиазъм. По едно време по улицата се задала селянка, която отдалеч викала:

— Хубав мармалад продавам! Хубав мармалад продавам!

Тези думи прозвучали приятно в ушите на младия шивач и той протегнал глава през прозореца и викнал:

— Насам, жено, насам! Тук ще си продадеш стоката!

Жената изкачила с тежката си кошница трите стълби до дома на шивача и му отворила всичките си гърнета. Огледал ги той едно по едно, пъхнал си носа във всяко от тях и накрая рекъл:

— Мармаладът ти изглежда хубав, претегли ми стотина грама. Пък ако дойде малко повече, не се притеснявай.

Жената се надявала да продаде много повече. Дала му колкото искал, но си тръгнала ужасно навъсена и сърдита.

— Господ да благослови този мармалад — рекъл си шивачът, — той ще ми даде нови сили.

Извадил хляба от шкафа, отрязал си един голям резен и го намазал с мармалад.

— Ох, как ще ми се услади — рекъл си той, — но най-напред ще довърша елека, а после ще седна да ям.

Оставил хляба с мармалада до себе си, продължил да шиет и от нетърпение правел все по-големи бодове. През това време ароматът на вкусния мармалад се разнесъл из стаята и стигнал чак до тавана. Там били накацали безброй мухи. Привлечени от сладката миризма, те се спуснали на рояци върху хляба.

— Ей, някой да ви е поканил? — извикал шивачът и разгонил неканените гости.

Но мухите, като не разбирали от дума, налитали на все по-големи рояци. Тогава на шивача му причерняло пред очите. Посегнал към едно парче вълнен плат, развъртял се с него и викнал:

— Чакайте, сега ще ви дам да се разберете!

После им нанесъл безмилостен удар. Отдръпнал се да преброи убитите мухи — били точно седем.

— Я какъв юнак съм бил! — рекъл си той и се възхитил на собствената си храброст. — Целият град трябва да научи за това.

Ушил си набързо един пояс, а отгоре му извезал с големи букви: *Седем с един удар!*

— Че какво е един град! — продължил той. — Трябва да узнае целият свят!

И от радост сърцето му зашавало в гърдите като агнешка опашка.

Препасал шивачът пояса през кръста и решил да тръгне по света. Помислил си, че шивачницата му е прекалено малка за неговата храброст. Преди да тръгне, се огледал дали няма нещо в къщата, което може да вземе за из път, но не намерил нищо друго, освен буца старо сирене. Мушнал го в джоба си. Като излязъл навън, забелязал пред вратата едно птиче, уловено в храсталаците. Сложил и него при сиренето в джоба.

После поел храбро по пътя и тъй като бил лек и чевръст, не чувствал умора. Пътят го отвел до една планина. Като стигнал до най-високия ѝ връх, видял там един великан. Той седял и се оглеждал невъзмутимо наоколо. Младият шивач се запътил смело към него и го заговорил:

— Добър ден, друже — рекъл той, — седиш си тук и разглеждаш широкия свят, а? А аз съм поел натам, за да опитам късмета си. Искаш ли да дойдеш с мен?

Великанът погледнал презрително шивача и рекъл:

— Ех ти, дрипльо! Ти, жалко човече!

— Я стига! — отвърнал шивачът, разкопчал дрехата си и показал на великана пояса. — Ето тук можеш да прочетеш що за човек съм аз.

Великанът прочел: „*Седем с един удар!*“, помислил си, че става въпрос за седем човека, които шивачът е убил, и това му вдъхнало малко уважение към дребосъка. Но най-напред решил да го изпита.

Взел един камък и го стиснал така, че от него потекла вода.

— Можеш ли да направиш като мен? — рекъл великанът.

— Само това ли? — попитал младият шивач. — За човек като мен то е просто играчка.

Бръкнал в джоба си, извадил мекото сирене и го стиснал така, че саламурата му изтекла.

— Е — рекъл той, — това беше малко по-добре, нали?

Великанът не знаел какво да отвърне, но не можел и да повярва, че това човече има такава голяма сила. Затова вдигнал от земята един камък и го хвърлил толкова нависоко, че едва се виждал с очи.

— Хайде, дребосъко, направи като мен.

— Добър замах — рекъл шивачът, — но камъкът ти пак падна на земята. А аз ще го хвърля така, че изобщо няма да се върне.

Бръкнал в джоба си, извадил птичето и го хвърлил във въздуха. Радостно, че е на свобода, птичето литнало нагоре, извисило се в небесата и не се върнало вече.

— Как ти се видя това, друже? — попитал шивачът.

— Добре хвърляш — рекъл великанът, — но да видим сега дали можеш да носиш нещо тежко.

Завел шивача до едно грамадно дъбово дърво, паднало на земята, и рекъл:

— Ако си достатъчно силен, помогни ми да го изнесем от гората.

— На драго сърце — отвърнал шивачът, — ти вдигни само дънера на рамене, аз ще взема клоните и листата, това е по-тежката работа.

Великанът взел стеблото на раменете си, а шивачът седнал на един клон. Великанът, който не можел да се обърне назад, трябвало да носи не само цялото дърво, ами отгоре на това и шивача. А шивачът отзад си седял бодър и весел и си подсвирквал песничката „Трима шивачи, трима ездаци минали през градските порти“, сякаш носенето на дървото било за него детска игра. След като носил известно време тежкия товар, великанът нямал повече сили да продължи и викнал:

— Слушай, трябва да пусна дървото.

Шивачът пъргаво скочил на земята, хванал дървото с двете си ръце, като че ли го е носил, и рекъл на великана:

— Толкова си голям, а не можеш да носиш едно дърво.

Продължили да вървят заедно. Като минали покрай една череша, великанът уловил един от клоните на върха на дървото, обкичен с най-

зрелите плодове, извил го надолу, подал го на шивача и му рекъл да яде.

Но младият шивач бил прекалено слаб, за да удържи клона и щом великанът го пуснал, клонът полетял нагоре, а шивачът се понесъл с него във въздуха. Като паднал отново невредим на земята, великанът му рекъл:

— Нямаш ли сила да удържиш една нищо и никаква клонка?

— Сила не ми липсва — отвърнал шивачът, — да не мислиш, че е кой знае каква работа за човек, който е повалил седмина с един удар? Прескочих дървото, защото ей там, в гъсталака, стреляха ловци. Прескочи го и ти, ако можеш.

Великанът се опитал, но не успял да прескочи дървото, а останал да виси между клоните му, така че и този път шивачът надвил.

Великанът рекъл:

— Щом си такъв храбрец, ела да пренощуваш при нас в пещерата.

Шивачът склонил и тръгнал с него. Когато стигнали до пещерата, видели там седнали около огъня още неколцина великани. Всеки държал по една печена овца и ядял от нея. Шивачът се огледал и си помислил: „Тук е много по-широко, отколкото в моята работилница.“

Великанът му показал едно легло и му рекъл да легне и да се наспи. Но за шивача леглото било прекалено голямо, затова той не легнал в него, ами се свил в един ъгъл.

Като станало полунощ, великанът, който мислел, че шивачът спи дълбок сън, станал, взел голям железен прът и пробил с един удар леглото, като смятал, че е светил маслото на дребосъка.

Рано сутринта великаните тръгнали към гората, като съвсем забравили за шивача. Но по едно време го видели да крачи по пътя, весел и безумно смел. Изплашили се великаните, че ще ги убие всичките и си плюли на петите.

А шивачът продължил нататък и вървял, накъдето му видят очите. След дълго странстване стигнал в двора на един царски палат, почувствал се уморен, легнал в тревата и заспал. А докато спял, надошли хора, огледали го от всички страни и прочели, че на пояса му пише: *Седем с един удар!*

„Ах — рекли си те, — какво търси този голям юнак в нашето мирно царство? Трябва да е някой могъщ и силен господар.“

Отишли те и известили царя. Казали му, че ако избухнула война, този човек щял да им бъде много полезен, затова на всяка цена трябвало да го задържат в царството. Този съвет се понравил на царя и той изпратил един от придворните си при шивача, за да му предложи висока военна служба. Пратеникът се спрял до заспалия юнак и зачакал, докато той най-сетне се размърдал и отворил очи. Тогава му предал предложението на царя.

И така той бил посрещнат с много почести, а после му дали и хубаво жилище.

Но другите военни не гледали с добро око на шивача и искали да го махнат от царството.

— Какво ще излезе от тази работа? — говорели си те помежду си. — Ако се скараме с него и той замахне, при всеки удар ще падат по седмина. Няма да можем да го удържим.

Накрая решили да отидат всички заедно при царя и да измолят да ги освободи от служба.

— Не сме толкова силни — рекли те, — да се бием рамо до рамо с човек, който поваля с един удар седмина.

Натъжил се царят, че заради един ще трябва да загуби всичките си верни служители. Искало му се никога да не бил виждал този човек и намислил да се отърве от него.

Но не смеел да го уволни от служба, защото се боял, че той може да убие и него, и целия му народ и да се възкачи сам на престола.

Дълго умувал и накрая намерил решение. Пратил да обадят на шивача, че щом като е такъв голям юнак, ще му направи едно предложение.

В една гора на неговото царство живеели двама великани, които правели големи пакости — грабели, убивали и опожарявали каквото им падне. Никой не смеел да се приближи до тях. Ако шивачът убиел великаните, царят щял да му даде за жена единствената си дъщеря и за зестра — половината царство. С него щели да тръгнат сто конника и да му помагат.

„Тъкмо за мъж като мен — рекъл си шивачът. — Хубава царска дъщеря и половин царство не се предлагат на човек всеки ден.“

— Добре — отвърнал той, — ще укротя великаните, а стоте конника не са ми необходими. Който поваля с един удар седмина, няма за какво да се бои от двамина.

Тръгнал шивачът, а стоте конника го последвали. Като стигнали до гората, той рекъл на придружителите си:

— Вие стойте тук, аз сам ще се преборя с великаните.

После навлязъл навътре в гората и след малко видял и двамата великани: лежали под едно дърво и спели. Но хъркали толкова силно, че клоните на дърветата се клатели. Шивачът набързо напълнил джобовете си с камъни и се покатерил на дървото, под което спели.

Като стигнал до средата, плъзнал се по един клон, спрял се точно над заспалите великани и почнал да хвърля върху гърдите на единия от тях камък след камък. Дълго време великанът не усещал нищо, но накрая се събудил, побутнал другаря си и рекъл:

— Защо ме удряш?

— Сънуваш — рекъл другият, — не съм те удрял.

Легнали пак да спят, а шивачът хвърлил един камък върху втория великан.

— Какво правиш? — извикал другият. — Защо хвърляш камък върху мен?

— Не съм хвърлял — изръмжал първият.

Покарали се известно време, но тъй като били уморени, се сдобрили и пак затворили очи. Тогава шивачът почнал играта си отново, избрал най-големия камък и го хвърлил с всички сили върху гърдите на първия великан.

— Това вече е прекалено! — извикал той, скочил на крака, страшно сърдит, и блъснал другаря си в дървото с такава сила, че то се разлюляло.

Другият не останал по-назад и двамата така се сбили, че всеки изтръгнал по едно дърво из корен и започнали да се налагат един друг. И се налагали дотогава, докато паднали едновременно мъртви на земята. Тогава шивачът скочил от дървото.

— Имах късмет — рекъл той, — че не изтръгнаха дървото, на което бях аз, иначе трябваше като катеричка да скоча на друго. Ама и аз съм си пъргав.

Измъкнал меча си и нанесъл на всеки великан в гърдите по няколко силни удара. После се върнал при конниците и им рекъл:

— Работата е свършена, светих маслото и на двамата. Но не беше никак лесно. Като видяха зор, великаните изтръгнаха по едно дърво от земята, за да се отбраняват. И това не им помогна. Та нали насреща си имаха човек като мен, който с един удар поваля седмина!

— Ти не си ли ранен? — попитали го конниците.

— Всичко свърши благополучно — отвърнал шивачът, — дори косъм не падна от главата ми.

Конниците не му повярвали и влезли в гората. Намерили там великаните, плувнали в собствената си кръв, а наоколо се търкаляли изскубнати дървета.

Шивачът поискал от царя обещаната награда, но царят съжалил за обещанието си и започнал да обмисля отново как да се отърве от юнака.

— Преди да получиш ръката на дъщеря ми и половината царство — рекъл му той, — трябва да извършиш още едно юнашко дело. В гората живее еднорог. Той прави големи пакости. Трябва най-напред да го хванеш.

— От еднорогия ме е страх много по-малко, отколкото от двамата великани. Повалям седмина с един удар, та от него ли ще се уплаша!

Взел едно въже и една брадва, отишъл в гората и пак рекъл на онези, които му били дадени за придружители, да останат в края на гората. Не му трябвало много време да чака — скоро еднорогът се показал и налетял право върху шивача, сякаш искал без много церемонии да го набучи на рога си.

— По-кратко, по-кратко — рекъл шивачът, — така лесно няма да ти се дам.

Останал на мястото си и изчакал, докато животното се приближи съвсем близо, и тогава пъргаво отскочил зад едно дърво. Еднорогът налетял срещу дървото и забил рога си така дълбоко в ствола му, че нямал достатъчно сили да го измъкне отново и така сам паднал в капана.

— Сега птиченцето ми е в ръцете — рекъл шивачът, подал се иззад дървото, вързал най-напред здраво въжето около шията на еднорога, после измъкнал с помощта на брадвата рога му от дървото и като свършил всичко това, повел животното през гората и го закарал право при царя.

Ала царят все още не искал да му даде обещаната награда и му възложил трета задача. Преди сватбата шивачът трябвало да хване един глиган, който правел големи бели в гората. Ловците щели да отидат с него, за да му помагат.

— На драго сърце — рекъл шивачът, — това е детска игра за мен.

Не взел ловците със себе си в гората, а и те били доволни, защото глиганът ги бил посрещал няколко пъти така, че не изпитвали никакво желание да се изпречат пак пред очите му. Като зърнал шивача, глиганът се втурнал тутакси към него с пяна на уста и наточени зъби, за да го повали на земята. Но пъргавият юнак припнал в един параклис, който се намирал наблизко, и веднага след това изскочил пак навън през прозореца. Втурнал се глиганът в параклиса след него, но в същото време шивачът заобиколил параклиса и като стигнал до вратата, я затворил от външната ѝ страна. Така бясното животно, което било трмаво и тежко и не можело да скочи през прозореца, било уловено. Шивачът повикал ловците, за да видят с очите си уловения звяр. А юнакът се отправил към царя. Той, ще не ще, трябвало да удържи на обещанието си и му дал дъщеря си за жена и половината царство. Ако знаел, че пред него стои не някакъв войнствен юнак, а прост шивач, на сърцето щяло да му стане още по-тежко.

Сватбата била отпразнувана с много блясък и малко радост и шивачът станал цар.

Не минало много време и младата царица чула през нощта как мъжът ѝ насън рекъл:

— Момче, довърши елека и закърпи панталоните — или ще те перна с метъра през ушите.

Разбрала тя къде е расъл младият господар, на другата сутрин изплакала мъката си пред царя, помолила го да я избави от този мъж, който не бил нищо повече от един прост шивач. Царят я утешил и ѝ рекъл:

— Остави тази нощ вратата на спалнята отворена, моите слуги ще стоят отвън и щом той заспи, ще влязат вътре, ще го вържат и ще го качат на един кораб, който ще го отведе далеч оттук.

Младата царица се успокоила, но оръженосецът на царя, който чул тези думи, изпитвал симпатия към младия господар и му съобщил за тайните кроежи.

— Ще оправим тази работа — рекъл шивачът. Легнал си вечерта да спи с жена си в обичайния час.

По едно време, като се престорил на заспал, тя станала, отворила вратата и пак си легнала. Тогава шивачът започнал да вика с всичка сила:

— Момче, довърши елека и закърпи панталоните — или ще те перна с метъра през ушите. Повалих седем с един удар, убих два великана, доведох еднорог и хванах глиган, та от тия ли ще се уплаша, дете стоят отвън пред вратата!

Щом чули думите на шивача, слугите се разтреперили от страх. Плюли си на петите така, сякаш ги гонела цяла армия. Никой не посмял вече да му излезе насреща.

Така шивачът останал до края на живота си цар.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.